12 Ιανουαρίου 2026

Η αγία Τατιανή (Μητροπολίτης Σερβίων & Κοζάνης κυρός Διονύσιος Ψαριανός)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες / Συναξαριακές Μορφές

Σήμερα η Εκκλησία εορτάζει και τιμά την ιερή μνήμη της μάρτυρος Τατιανής. Η αγία Τατιανή πατρίδα της είχε τη Ρώμη και ήταν κόρη λαμπρής οικογένειας, τόσο που ο πατέρας της τρεις φορές έγινε ύπατος. Ζούσε στα χρόνια του αυτοκράτορα Αλεξάνδρου Σεβήρου, 208-235, και ήταν διακόνισσα της Εκκλησίας της Ρώμης. Την πρώτη εκείνη εποχή υπήρχε στην Εκκλησία ο θεσμός των διακονισσών, οι οποίες είχαν ωρισμένες ειδικές υπηρεσίες, όχι τόσο στο λειτουργικό, όσο στο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας. Ας το ξερωμε αυτό τώρα, που κάποιοι συζητούν τάχα γιατί και οι γυναίκες να μη γίνωνται ιερείς. Η Εκκλησία έχει μία τάξη και μία παράδοση, την οποία ποτέ δεν υπερβαίνει.

Στο διωγμό, που ξεσήκωσε ο αυτοκράτορας Σεβήρος κατά των χριστιανών, συνελήφθη και η Τατιανή. Το έργο της στην Εκκλησία την έκανε γνωστή και δεν ήταν δύσκολο να την σημαδέψουν και να την κατηγορήσουν. Τόσο περισσότερο,

που κοινωνικά ανήκε στην ανώτατη τάξη, πράγμα που δεν της το συγχωρούσαν εύκολα να είναι χριστιανή. Οι χριστιανοί ήσαν οι αίτιοι και οι υπεύθυνοι για όλα τα κακά, που μπορούσανε να συμβαίνουν στο ρωμαικό κράτος. Δεν πρέπει να μας κάνει εντύπωση το πράγμα, γιατί και τώρα το ίδιο συμβαίνει. Σε πολλά μέρη που διώκεται η Εκκλησία, όπως στην Αλβανία, κάθε χριστιανός θεωρείται και είναι φανερός εχθρός του κράτους.

Image not found or type unknown

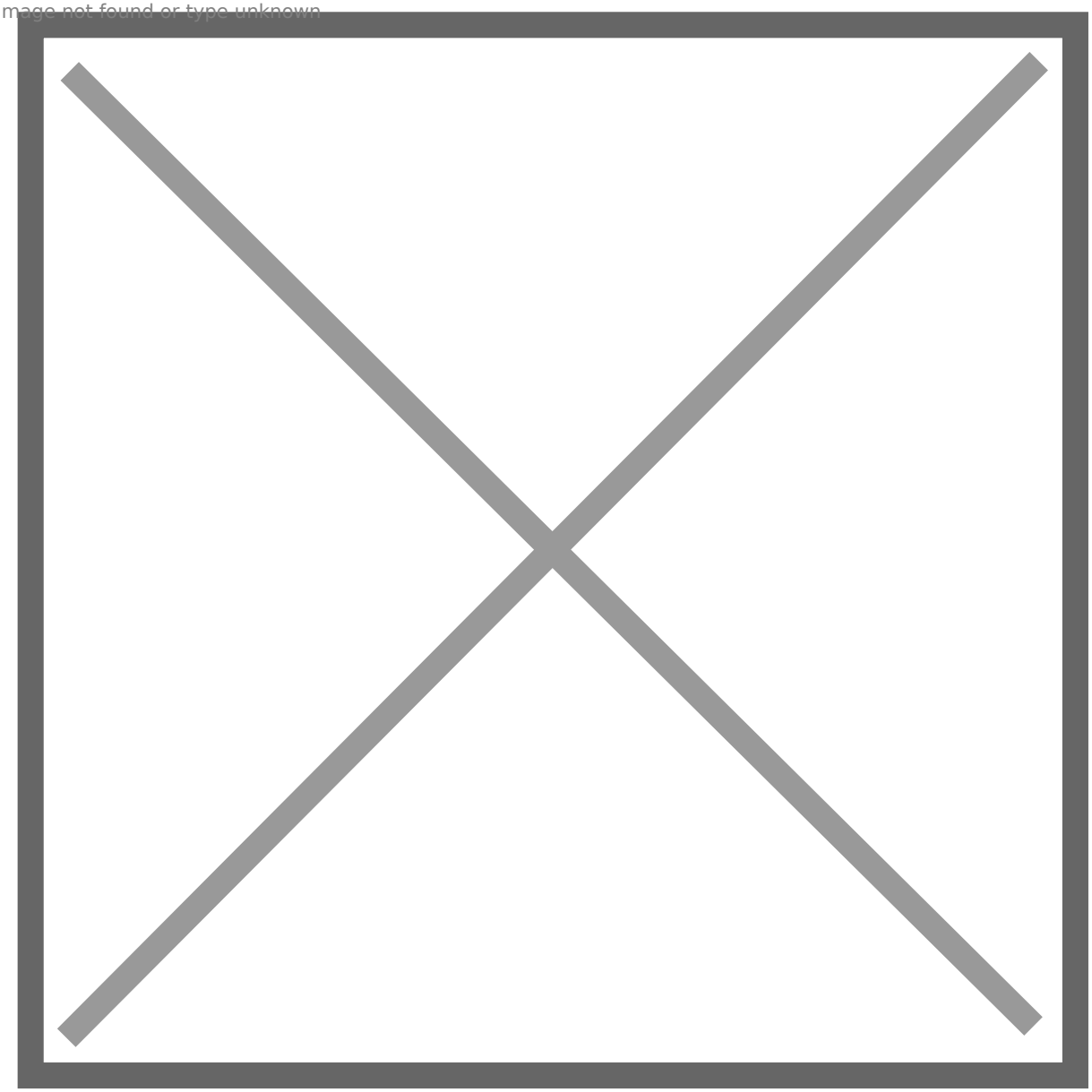

Συνελήφθη λοιπόν η αγία Τατιανή και ωδηγήθηκε στον ίδιο τον αυτοκράτορα• αυτό απαιτούσε η επίσημη καταγωγή της και σαν κόρη υπάτου που ήταν. Και η διαδικασία ήταν γνωστή· θα την προκαλούσανε να θυσιάση στα είδωλα, κι αυτό ήταν όλο. Αν δεχότανε να προσφέρη θυσία στους ψεύτικους θεούς, αυτό θα ήταν άρνηση του Χριστού. Αν όχι, τότε ακολουθούσε μία σειρά από βασανιστήρια, όπου στο τέλος ο μάρτυρας του Χριστού, εξαντλημένος σωματικά, άφηνε την ψυχή του στα χέρια του Θεού. Στους πρώτους αιώνες της ζωής της Εκκλησίας, αλλά και

μέχρι σήμερα, αφού η πίστη πάντα διώκεται, είναι αναρίθμητοι οι μάρτυρες, που προτίμησαν κι έδωκαν τη ζωή τους παρά να αρνηθούν την πίστη τους.

Ο αυτοκράτορας, για πιο επίσημα, ωδήγησε την Τατιανή στο ναό, για να προσφέρη θυσία στα είδωλα. Η Αγία μπήκε στο ναό κι άρχισε να προσεύχεται στο Χριστό να την ενίσχυση στην κρίσιμη αυτή ώρα. Εκεί που προσευχότανε, τα αγάλματα σαν και να τα έσπρωξε κάποια δύναμη, έπεσαν κι έγιναν κομμάτια. Αυτό ήταν σημείο, αρκετό για να φέρη τους διώκτες στα συγκαλά τους, μα εκείνοι, τυφλωμένοι από το μίσος εναντίον των Χριστιανών, εξαγριώθηκαν. Έδειραν αλύπητα την Αγία, μία νέα κι αδύνατη γυναίκα, την κρέμασαν και της καταξέσκισαν το σώμα, της ξύρισαν το κεφάλι και με κάθε τρόπο την καταξευτέλισαν και τη βασάνισαν.

Σ’ αυτές τις δύσκολες και τραγικές στιγμές, οι μάρτυρες της πίστης ένα όπλο έχουν· την υπομονή. Ο Ιησούς Χριστός στο Ευαγγέλιο, όταν προετοιμάζη τους Αποστόλους και όλους τους πιστούς για το μαρτύριο, πάντα τελειώνει τα λόγια του με αυτές τις φράσεις· «Ο υπομείνας εις τέλος σωθήσεται» ή «Εν τη υπομονή υμών κτήσασθε τας ψυχάς υμών». Άλλο όπλο δεν υπάρχει· ούτε απειλές, για την οργή του Θεού που περιμένει τους διώκτες, ούτε άκαιροι ηρωισμοί ούτε επίδειξη δύναμης, αλλά υπομονετική σιωπή. Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός τον σταύρωναν και σιωπούσε. Κι αυτή είναι η διαφορά, για την οποία είπαμε και άλλοτε, ότι άλλο ήρωας κι άλλο μάρτυρας. Οι μάρτυρες της πίστεως δεν είναι ήρωες, είναι όργανα του Θεού.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε τα λόγια, που ψάλλει η Εκκλησία την εορτή της Πεντηκοστής, ότι δηλαδή το Άγιο Πνεύμα είναι, «δι’ ου Προφήται άπαντες και Θεού Απόστολοι μετά Μαρτύρων εστέφθησαν». Πάει να πη πως δεν είναι ανθρώπινη δύναμη, που σηκώνει το μαρτύριο της πίστης, γιατί αυτό είναι διαφορετικό από κάθε άλλον ανθρώπινο ηρωισμό. Το χριστιανικό μαρτύριο δεν οφείλεται στη βουλή και τη θέληση του ανθρώπου να γίνει άγιος. Ο μαρτυρικός θάνατος για την πίστη είναι βουλή και κλήση του Θεού κι ο αληθινός μάρτυρας είναι όργανο του Θεού. Έτσι μπόρεσαν οι άγιοι Μάρτυρες, σαν την αγία Τατιανή, μεσ’ από μία ατελείωτη σειρά βασανιστηρίων να φτάσουν στον αποκεφαλισμό και να λάβουν από τα χέρια του Θεού το στεφάνι της νίκης. Αμήν.